

Εκπαίδευση στην Αγροδιατροφή και Εφοδιαστική Αλυσίδα

Πάυλος Καρανικόλας
Επίκουρος Καθηγητής
ΓΠΑ-Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης

Θήβα, 21 Οκτωβρίου 2016

Δομή της Παρουσίασης

- ΓΠΑ:
 - Συνοπτικές πληροφορίες για τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα ΑΟΑ
 - Εκπαιδευτικά προγράμματα για το ευρύτερο κοινό
- Η καινοτομία στον αγροτοδιατροφικό τομέα

Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης:

Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

1ο Εξάμηνο (6 Υ)	2ο εξάμηνο (6 Υ)	3ο Εξάμηνο (6 Υ)
Μαθηματικά I Εισαγωγή στην Πληροφορική Βοτανική I (Μορφολογία-Ανατομία φυτών)	Ιστορία του αγροτικού κόσμου Βοτανική II (φυσιολογία φυτών) Διατροφή ζώων	Εισαγωγή στη Γεωργική Οικονομική Ποσοτικές Μέθοδοι Στατιστική II
Ζωοτεχνία Εισαγωγή στην Οικονομική Θεωρία Στατιστική I	Διαχείριση και Προστασία Αγροτικού Περιβάλλοντος Μαθηματικά II Αγροτική Κοινωνιολογία	Μικροοικονομική Θεωρία I Μακροοικονομική Θεωρία I Διεθνή Γεωργικά Συστήματα
4ο εξάμηνο (6 Υ)	5ο Εξάμηνο (4 Υ + 2 Ε)	6ο εξάμηνο (4 Υ + 2 Ε)
Μικροοικονομική Θεωρία II Προγραμματισμός και Εφαρμογές Η/Υ Εδαφολογία-Λιπασματολογία Μακροοικονομική Θεωρία II Αξιολόγηση Γεωργικών Επενδύσεων Γεωργική Λογιστική	Οικονομικά του Περιβάλλοντος Μαρκετινγκ Γεωργ. Προϊόντων & Τροφίμων Φυτοπαθολογία Μέθοδοι Γεωργ. Και Κοιν. Έρευνας Επιλογές Ειδικά Θέματα Στατιστικής Συνεταιριστική Οικονομία Περιφερειακή Ανάπτυξη Οικονομικά των Θεσμών Βάσεις Δεδομένων	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Αγροτική Πολιτική Οικονομικά της Αγροτικής Ανάπτυξης Πολιτική Οικονομία Επιλογές Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα Στρατηγικός Σχεδιασμός Επιχειρήσεων Γεωργική Εκπαίδευση Οικονομική Γεωγραφία Γεωργία Μελισσοκομία-Σιροτροφία
7ο Εξάμηνο (4 Υ + 2 Ε)	8ο εξάμηνο (4 Υ + 2 Ε)	9ο Εξάμηνο (4 Υ + 2 Ε)
Πολιτική Προστασίας Αγροτικού Περιβάλλοντος Χρηματοοικονομική ανάλυση Ζωολογία-Εντομολογία ΟΔΓΕ I Επιλογές Εφοδιαστική Αλυσίδα Τροφίμων Ανάλυση της Ζήτησης Τροφίμων Αγροτουρισμός Ηλεκτρονικό Εμπόριο και Υπηρεσίες Εισαγωγή στην Τεχνολογία Τροφίμων Γενική Αμπελουργία	Οικονομική Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Αγαθών Βιομηχανική Οργάνωση Διεθνές Εμπόριο ΟΔΓΕ II Επιλογές Χρηματοδότηση Γεωργικών Εκμ/σεων Διαδίκτυο και Εφαρμογές Πειραματική Οικονομική Εφαρμοσμένη Μικροοικονομετρία Λαχανοκομία Δενδροκομία	Γεωργικές Εφαρμογές Οικονομικά των Φυσικών Πόρων Οικονομετρία Διαχείριση υδατικών πόρων Επιλογές Ειδικά Θέματα Οικονομικής Ανάλυσης Επιχειρησιακή Έρευνα στη Γεωργία Ολοκληρωμένη αντιμετ. ζωικών εχθρών Ειδική Γεωργία (αρωματ.-φαρμ. φυτά) ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

*Διατμηματικό Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών:*

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

<http://www.farmbm.aua.gr>

Οι Θεματικές Ενότητες συνοπτικά

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

A1: ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

A2: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΙΣ
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

A3: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

B1: ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

B2: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ/ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

B3: ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

B4: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

B5: ΓΕΝΕΤΙΚΗ -ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

B6: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΙΣ
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

B7: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Γ1: ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Γ2: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Γ3: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ:

Γ4: ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Γ5: ΥΓΙΕΙΝΗ-ΕΥΖΩΪΑ

Γ6: ΖΩΪΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι Θεματικές Ενότητες αναλυτικά (1)

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Α1: ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ <ol style="list-style-type: none"> 1. Αγροτική Πολιτική 2. Περιβαλλοντική Πολιτική 3. Αλιευτική Πολιτική 4. Ελληνική Οικονομία και Μακροοικονομία 5. Αξιολόγηση Επενδύσεων 	8
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Α2: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ <ol style="list-style-type: none"> 1. Συμβολή της Ζωικής Παραγωγής στην Οικονομία 2. Παραγωγικά Συστήματα Εκτροφής Ζώων 3. Συστήματα Διατροφής Παραγωγικών Ζώων 4. Οργάνωση και Διαχείριση Υδατοκαλλιεργειών 	12
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Α3: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ <ol style="list-style-type: none"> 1. Εκτιμητική 2. Λογιστική 3. Χρηματοοικονομική Ανάλυση 	10
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ECTS)	30

Οι Θεματικές Ενότητες αναλυτικά (2)

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β1: ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΚΠΙΟΝΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ 1. Μάρκετινγκ 2. Εφοδιαστική Αλυσίδα (Logistics) 3. Εκπόνηση Επιχειρηματικών Σχεδίων (Business Plans)	9
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ: ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β2: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ/ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 1. Αγροτική Κοινωνιολογία 2. Καινοτομία 3. Συμβουλευτική 4. Συλλογικές Μορφές Επιχειρηματικότητας/ Κοινωνική Οικονομία	7
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β3: ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 1. Κοστολόγηση Γεωργικών Προϊόντων 2. Συγκριτική Ανάλυση (Benchmarking) 3. Προϋπολογισμοί 4. Τεχνικές Επιχειρησιακής Έρευνας στη Λήψη Αποφάσεων	7

Οι Θεματικές Ενότητες αναλυτικά (3)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β4:	
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	
1. Συστήματα Πιστοποίησης Ποιότητας (ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικά κλπ)	7
2. Ποιότητα Προϊόντων Ζωικής Προέλευσης και Αλιευμάτων	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β5: ΓΕΝΕΤΙΚΗ -ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	
1. Προγράμματα Γενετικής Βελτίωσης-Γενετική Ιχθύων	
2. Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στη Ζωική Παραγωγή και τις Υδατοκαλλιέργειες	7
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β6:	
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	
1. Τεχνολογίες Παραγωγής Ζωοτροφών και Ιχθυοτροφών	
2. Καινοτόμες Εφαρμογές (Αυτόματα Συστήματα Άμελξης, Αυτόματα Συστήματα Διατροφής)	
3. Καινοτόμες Εφαρμογές στις Υδατοκαλλιέργειες σχετικές με τη Διαχείριση των Μονάδων και την Προστασία του Υδάτινου Περιβάλλοντος	7
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β7: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	
1. Τεχνικές Καλλιέργειας Κτηνοτροφικών Φυτών και Τεχνητών Λειμώνων	
2. Τεχνικές Καλλιέργειας Κηπευτικών (υπαίθριων και υπό κάλυψη)	7
3. Τεχνικές Καλλιέργειας Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ECTS)	
	30

Οι Θεματικές Ενότητες αναλυτικά (4)

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ1: ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	9
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ2: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
1. Σχεδιασμός Αναπτυξιακών Προγραμμάτων	7
2. Αξιολόγηση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ3: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ:	
1. Ηλεκτρονικό Εμπόριο και Εφαρμογές	7
2. Ηλεκτρονικό και Κοινωνικό Μάρκετινγκ (Digital & Social Marketing)	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ4: ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	
1. Διαχείριση Έργων	7
2. Ψηφιακά Εργαλεία Εκπόνησης Επιχειρηματικών Σχεδίων	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ5: ΥΓΙΕΙΝΗ-ΕΥΖΩΪΑ	
1. Νοσήματα – Ζωοανθρωπονόσοι - Οικονομικές Επιπτώσεις	7
2. Ζωική Παραγωγή και Δημόσια Υγεία	
3. Συμπεριφορά - Ευζωΐα Παραγωγικών Ζώων και Ιχθύων	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ6: ΖΩΪΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
1. Αλληλεπίδραση μεταξύ Περιβάλλοντος και Ζωικής Παραγωγής	7
2. Υδατοκαλλιέργειες και Περιβάλλον	
3. Μελέτες Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Βοσκοτόπων	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ECTS)	30

Επίσης:

Το Δ.Π.Μ.Σ. παρέχεται και ως μερικής φοίτησης

*Διατμηματικό Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών:*

**Οργάνωση & Διοίκηση
Επιχειρήσεων Τροφίμων και
Γεωργίας**

<http://www.mba.aua.gr/>

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τίτλος Μαθήματος	Περίοδος	Κατηγορία
Στατιστική για Επιχειρηματικές Αποφάσεις	1	Υποχρεωτικό
Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Διοικητική Λογιστική	1	Υποχρεωτικό
Μάρκετινγκ Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων	1	Υποχρεωτικό
Μάρκετινγκ Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων (Part Time)	1	Υποχρεωτικό
Εφοδιαστική Αλυσίδα Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων	1	Επιλογής
Διοικητική Επιστήμη και Κοστολόγηση	1	Επιλογής
Γενικά Θέματα Τεχνολογίας Τροφίμων	1	Επιλογής
Οικονομική Επιχειρήσεων Τροφίμων	1	Επιλογής
Επιχειρησιακή Στρατηγική	2	Υποχρεωτικό
Advanced Management Practice	2	Υποχρεωτικό
Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	2	Υποχρεωτικό
Ειδικά Θέματα Τεχνολογίας Τροφίμων	2	Επιλογής
Χρηματοοικονομική Διοίκηση	2	Επιλογής
Ειδικά Θέματα Μάρκετινγκ	2	Επιλογής
Εφαρμοσμένη Ανάλυση της Ζήτησης Τροφίμων	2	Επιλογής
Ποιοτικός Έλεγχος και Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας	2	Επιλογής

ΓΠΑ: Σεμινάρια «Τριπτόλεμος»

(απ' το 2012 και εξής)

ΕΤΟΣ: 2012	Σεμινάριο	Επίπεδο Εκπαίδευσης Συμμετεχόντων					
		Υποχρεωτική εκπαίδευση	ΙΕΚ	ΤΕΙ	ΑΕΙ	Μεταπτυ- χιακό	ΣΥΝΟΛΟ
Τριπτόλεμος 1	Αιγοπροβατοτροφία	3	1	5	4	7	20
	Αμπελουργία	4	1	2	10	5	22
	Δενδροκομία	3	2	6	3	6	20
	Μελισσοκομία	5	1	0	11	7	24
Τριπτόλεμος 2	Αμπελουργία	0	2	3	13	8	26
	Γαλακτοκομία-Τυροκομία	7	1	4	10	3	25
	Δενδροκομία	3	3	5	6	8	25
	Κηπευτικές Καλλιέργειες	3	3	3	11	5	25
Τριπτόλεμος 3	Ελαιοκομία	2	2	4	15	5	28
	Εδώδιμα Μανιτάρια	2	0	4	18	4	28
	Μελισσοκομία	3	4	5	8	1	21
	Οινολογία	2	3	3	15	6	29
		37	23	44	124	65	293
		13%	8%	15%	42%	22%	100%

Η εισαγωγή της καινοτομίας στον Αγροτοδιατροφικό Τομέα

τεχνικές, κοινωνικές και θεσμικές διαστάσεις

Η παρουσίαση βασίζεται στο:

Βλάχος Γ. και Π. Καρανικόλας (2014): “Η μετάβαση προς βιώσιμες μορφές γεωργίας: μεθοδολογικό πλαίσιο και μια μελέτη περίπτωσης”, Πρακτικά του 12ου Πανελληνίου Συνεδρίου Αγροτικής Οικονομίας, σελ. 451-464, ISBN: 978-960-89601-2-1, Εκδόσεις Γράφημα, Θεσσαλονίκη.

Πρόγραμμα Farmpath (EU FP7):

Διαδικασίες μετάβασης στη ευρωπαϊκή γεωργία: Η πορεία της γεωργίας μιας περιοχής προς την βιωσιμότητα (FP7 KBBE 2010-4, 265394, www.farmpath.eu)

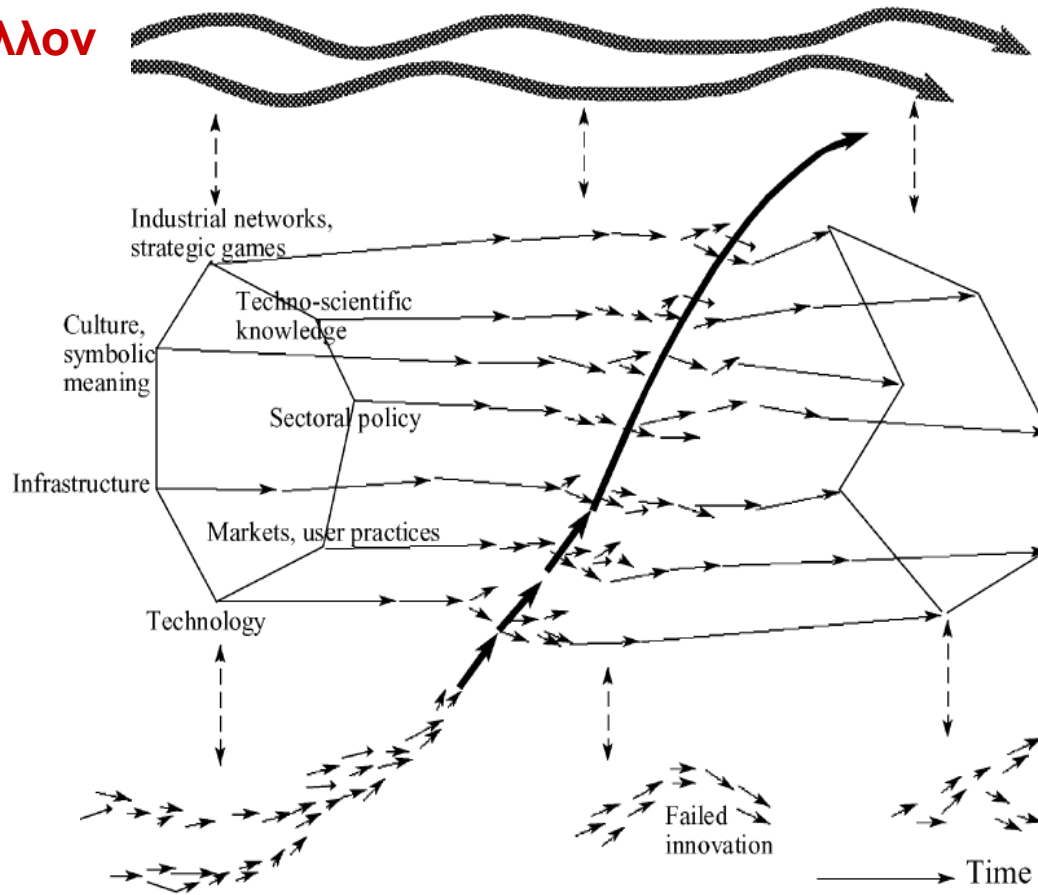
- Η μετάβαση είναι το αποτέλεσμα μακροπρόθεσμων διαδικασιών: δραστηκών αλλαγών που ενσωματώνουν κοινωνικές, οικολογικές, οικονομικές, πολιτιστικές, τεχνολογικές και θεσμικές διαδικασίες συν-εξέλιξης.
- Τρεις περιοχές για επιτόπια έρευνα, μια από αυτές η περιοχή της Ημαθίας που επικεντρώνει στην καλλιέργεια επιτραπέζιου και συμπύρηνου ροδάκινου στην περιοχή.

Η Πολυεπίπεδη Προσέγγιση (*"The Multi-Level Perspective"*)

Το ευρύτερο περιβάλλον

Τα «καθεστώτα»

Οι «φωλεές»

Οι διαστάσεις του «καθεστώτος» και των «φωλεών»

Διαστάσεις		
<i>Τεχνική</i>	<i>Ανθρώπινη/ Κοινωνική</i>	<i>Θεσμική</i>
τεχνολογικές εφαρμογές, διαδικασίες παραγωγής	συμμετέχοντες-δρώντες, οργανισμοί, κοινωνικές ομάδες, δίκτυα	τυπικοί και άτυποι κανόνες ενσωματωμένοι σε νόμους, κανονισμούς, πολιτικές
		οικονομικοί θεσμοί, κανόνες που διέπουν τις οικονομικές δραστηριότητες, λειτουργία των αγορών
		πώς οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους, οι αντιλήψεις τους για τα προβλήματα

Επιτόπια Έρευνα

- Η έρευνα έγινε σε δύο στάδια στην ΠΕ Ημαθίας της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, κατά τη χειμερινή – εαρινή περίοδο 2012.
- Συνολικά 23 προσωπικές συνεντεύξεις με ενδιαφερόμενους εταίρους,
- Επιλογή
 - «Παραγωγοί»: γεωργοί, συνεταιρισμοί, ιδιώτες σύμβουλοι
 - «Καταναλωτές»: τοπικές αρχές, εστιατόρες, ξενοδόχοι, περιβαλλοντικές οργανώσεις
 - Ρυθμιστές: ΟΠΕΓΕΠ, διευθύνσεις αγροτικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος κ.α. (Beoroulos and Vlahos, 2005).

Το ελληνικό συμπύρηνο ροδάκινο

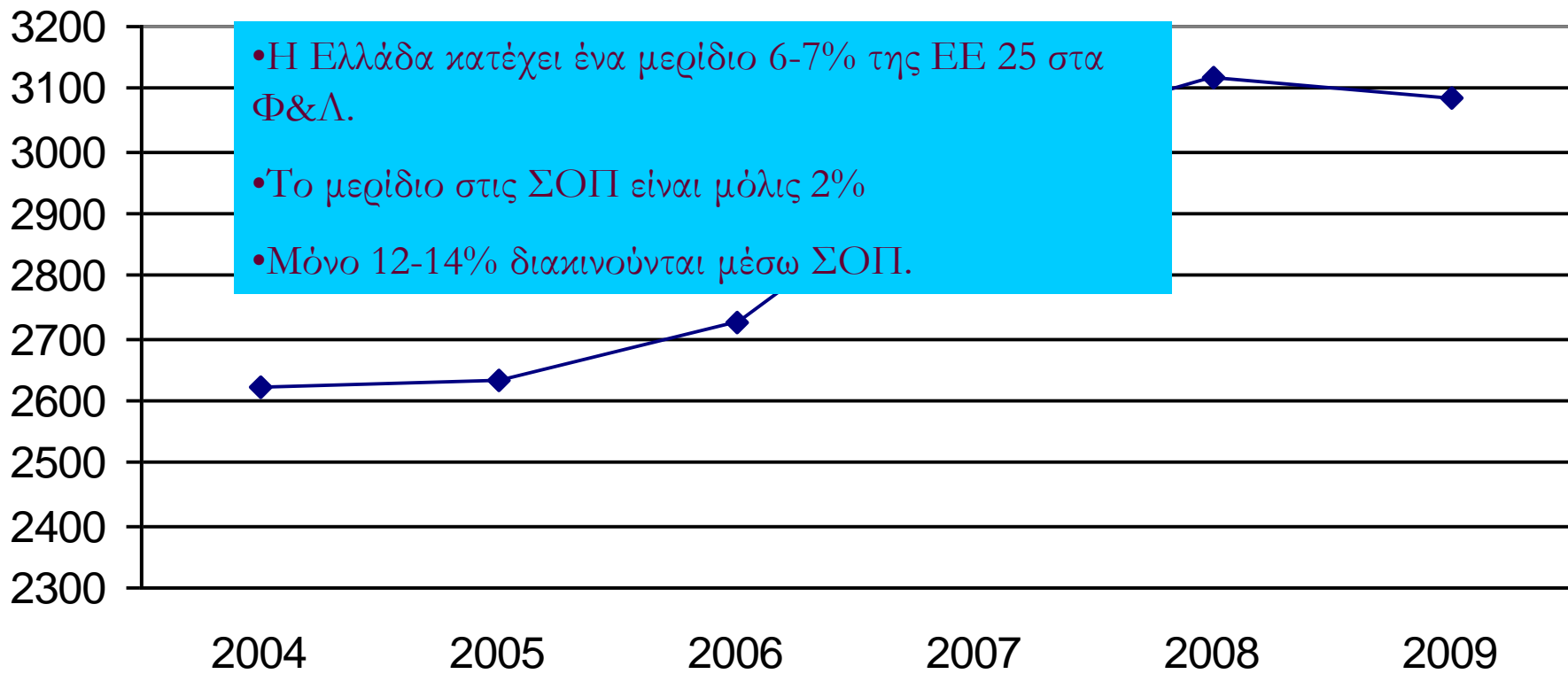
- Το μερίδιο στην παγκόσμια αγορά ποικίλλει αλλά...

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των πρώτων σε εξαγωγές χωρών παγκοσμίως.

- Αποτελεί το σημαντικότερο τμήμα των εξαγωγών κονσερβοποιημένων φρούτων (έως και πάνω από 80%)

Οι συλλογικές μορφές οργάνωσης των παραγωγών φρούτων και λαχανικών στην Ευρώπη και την Ελλάδα

Συνολική αξία φρούτων και λαχανικών στην αγορά (εκατ. €)

Το καθεστώς πριν τη μετάβαση «Η περίοδος των χωματερών»

Διαστάσεις

<i>Τεχνικές</i>	<i>Ανθρώπινη/ Κοινωνική</i>	<i>Θεσμική</i>
Εντατικοποίηση (επέκταση καλλιέργειας, εξειδίκευση των εκμεταλλεύσεων, αύξηση εισροών).	50 Ομάδες παραγωγών με κύριο σκοπό την απόσυρση. Πρόσβαση με πολιτική διαμεσολάβηση	ΚΟΑ οπωροκηπευτικών
		Μέρος των ενισχύσεων της απόσυρσης για συγκαλυμμένες εξαγωγικές επιδοτήσεις συμπύρηνων.
		Επιδοτούμενες αποσύρσεις συνεπώς στόχος η ποσότητα

Το ευρύτερο περιβάλλον

- Πιέσεις στη ΕΕ
 - Αλλαγή της ΚΟΑ 1995.
 - Δραστικότεροι περιορισμοί των επιδοτήσεων
- Μη δασμολογικά εμπόδια
 - Ζητήματα ασφάλειας τροφίμων (π.χ. υπολείμματα).
 - Επιστροφές φορτίων
- Ισχυροποίηση αλυσίδων λιανικής πώλησης

Η δημιουργία της «φωλεάς»

- ΟΠΕΓΕΠ (AGROCERT)

Πρότυπο περιβαλλοντικής διαχείρισης AGRO2

- Ελεγχόμενη καλλιέργεια

- Έλεγχος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων

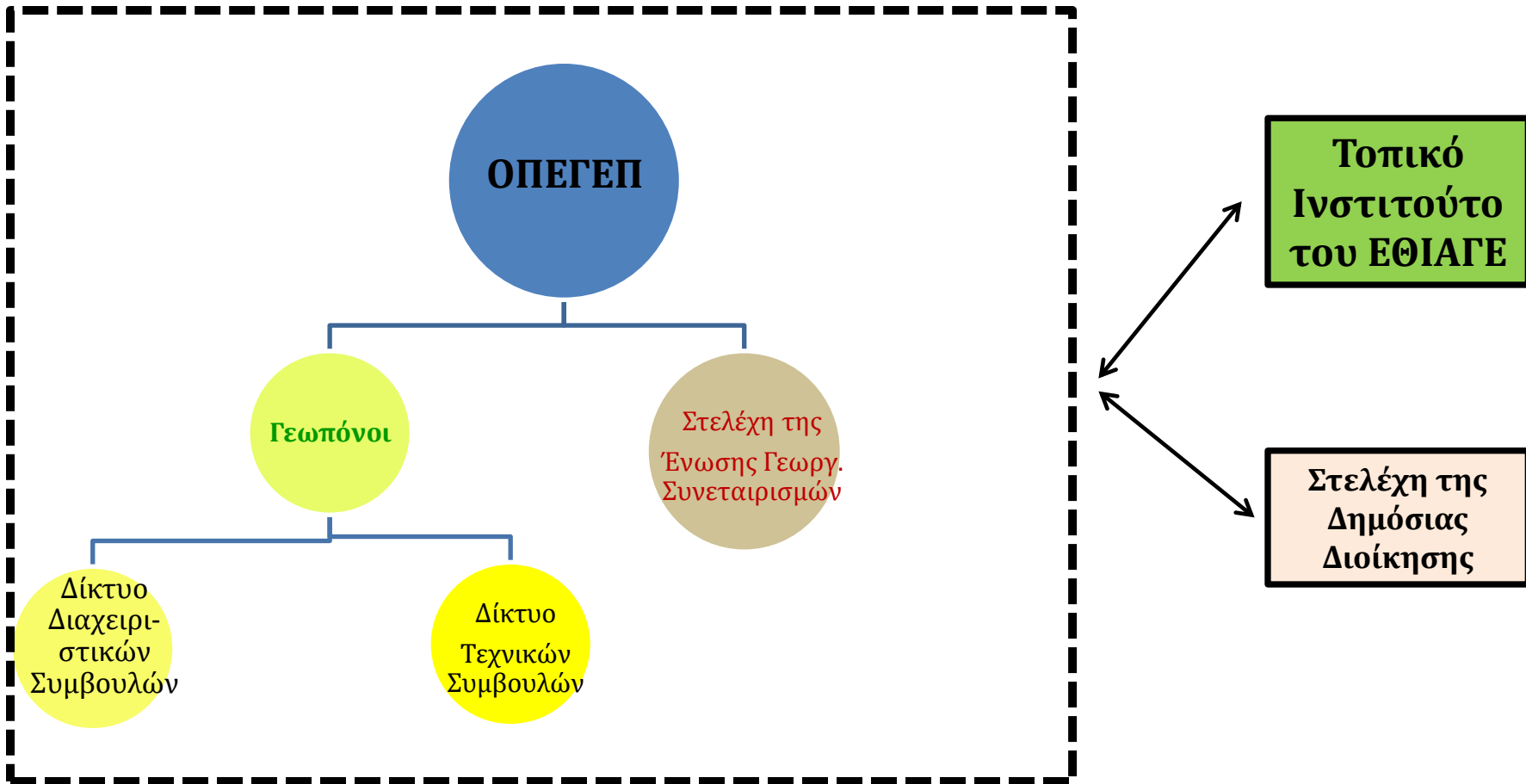
- Ενίσχυση της συνεργασίας

- Ιδιώτες γεωπόνοι

Αποτελέσματα στο νομό Ημαθίας

- Πιστοποιημένα τα 113.588 στρέμματα το 2011 (45% των δενδρωδών το 2008 και 57% των ροδακινιών του 2004),
- 6364 εκμεταλλεύσεις (17,8 στρέμματα ανά εκμετάλλευση)
- 29 Ομάδες παραγωγών
- 5 οργανισμοί πιστοποίησης

Ο κρίσιμος ρόλος της δικτύωσης

Συμπεράσματα (1)

- Μείωση εισροών
- Συγχρονισμός γεωργικών εργασιών
- Ασφάλεια προϊόντος
- Ασφάλεια παραγωγών
- Εφαρμογή καινοτομιών
- Χρονισμός παραγωγής

Συμπεράσματα (2)

- «Η επιστήμη στο χωράφι»
- Κατάρτιση παραγωγών (ποσοστά παρακολούθησης 80%)
 - Αμφίδρομη διαδικασία μάθησης
 - Αύξηση της αυτονομίας του παραγωγού
- Αλλαγή του ρόλου των παραγωγών
- Από κοινού ανάληψη κινδύνου και αντιμετώπιση της αβεβαιότητας (και από την καινοτομία)
- Γεωργικοί σύμβουλοι
 - Αλλαγή-ενδυνάμωση του ρόλου των Συνεταιρισμών – Σχέση εμπιστοσύνης
- Σύμβουλοι πιστοποίησης

Συμπεράσματα (3)

- Συγκέντρωση της εμπορίας στον τομέα του συμπύρηνου
 - Όχι όμως στο επιτραπέζιο
- Αντιμετώπιση μη δασμολογικών εμποδίων

Μεθοδολογικά συμπεράσματα

Αλληλεπίδραση προϋπάρχοντος καθεστώτος -φωλεάς

- Οι σημαντικές τεχνολογικές αλλαγές και οι καινοτομίες που επήλθαν δεν θα μπορούσαν να εφαρμοστούν, αν δεν συνοδεύονταν από θεσμικές καινοτομίες
- ΟΠΕΓΕΠ - συνεταιριστικές οργανώσεις προσαρμογή σε νέους «υβριδικούς» ρόλους (ρυθμιστή και υποκινητή ο πρώτος, εμπορικό αλλά και εκπροσώπησης οι δεύτερες)
- Τα υπάρχοντα δίκτυα άλλαξαν στόχους, οργάνωση και εύρος.